

د افغانستان اسلامي امارت د عدلي وزارت

سرمېچنې چيک سړمې

- د مالي محاسبې قانون
- قانون محاسبه مالي
- د امارتي شرکتونو د چارو
د تنظيم په هکله فرمان
- فرمان در مورد تنظيم امور
شرکت های امارتي

تاريخ نشر: (۱۷) ذوالقعدة الحرام سال ۱۴۲۶ هـ.ق
(۲۵) نور سال ۱۴۰۴ هـ.ش
نمبر مسلسل (۱۴۶۵)

د خپرېدونې: د ۱۴۲۶ هـ.ق کال د ذی القعدة الحرام د مياشتې (۱۷)
د ۱۴۰۴ هـ.ش کال د غوايي د مياشتې (۲۵)
پرله پسې نمبر (۱۴۶۵)

په دې ګڼه کې لاندې تقينې سندونه چاپ شوي دي:

- ۱- د مالي محاسبې قانون له (۲۷-۱) مخه.
- ۲- د امارتي شرکتونو د چارو د تنظيم په هکله د عاليقدر امير المؤمنين حفظه الله تعالى فرمان (۲۸-۴۱) مخه پورې.

د امتياز خاوند:	د عدليې وزارت
مسئول چلوونکى:	مولوي محمد افضل (احمد)
	۰۷۷۳۲۶۲۰۲۸
مرستيال:	مولوي عبدالحق (صديقي)
	۰۷۶۷۶۸۰۴۶۱
مدیر: محمد جان رسولي:	۰۷۴۷۶۲۷۹۳۰
وېب سايټ:	www.moj.gov.af

قيمت اين شماره (به اساس قرارداد):	(۲۰) افغانى
تيراژ چاپ:	(۱۰۰۰۰) جلد
تعداد صفحات بشمول پشتی:	(۴۶) صفحه
مطبعه چاپ کننده:	(بهير)

آدرس: وزارت عدليه، رياست نشرات و ارتباط عامه، ناحيه ششم - غرب قصر دارالامان.

رسمي جريده

پرله پسي نمبر (۱۴۶۵)

(۱۴۰۴/۲/۲۵-۱۴۴۶/۱۱/۱۷)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العلمين والصلوة والسلام على سيد المرسلين وعلى آله
واصحابه اجمعين.

فرمان

عاليقدر امير المؤمنين

حفظه الله تعالى در مورد انفاذ

قانون محاسبه مالي

شماره: (۱۸)

تاريخ: ۱۴۴۶/۱۰/۱۵ هـ.ق

ماده اول:

قانون محاسبه مالي را در يك مقدمه،
يك باب و بيست ماده توشيح
مي نمايم.

ماده دوم:

اين فرمان از تاريخ توشيح
نافذ و همراه با متن قانون
مذكور در جريده رسمي
نشر گردد.

والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته!
امير المؤمنين شيخ القرآن والحديث
مولوي هبة الله اخندزاده

د مالي محاسبي د قانون د انفاذ

په هکله د عاليقدر امير المؤمنين

حفظه الله تعالى

فرمان

گڼه: (۱۸)

نېټه: ۱۴۴۶/۱۰/۱۵ هـ.ق

لومړۍ ماده:

د مالي محاسبي قانون په يوه
مقدمه، يو باب او شلو مادو کې
توشيح کوم.

دوهمه ماده:

دغه فرمان د توشيح له نېټې څخه
نافذ او د ياد قانون له متن سره يو
ځای دې په رسمي جريده کې خپور
شي.

والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته!
امير المؤمنين شيخ القرآن والحديث
مولوي هبة الله اخندزاده

رسمي جريده

پرله پسي نمبر (۱۴۶۵)

(۱۴۰۴/۲/۲۵ - ۱۴۴۶/۱۱/۱۷)

فهرست مندرجات کتاب قانون محاسبه مالي مقدمه

صفحه	عنوان	ماده
۱۱	مبني.....	ماده اول:
۱۲	ساحه تطبيق.....	ماده دوم:
۱۲	مسئول تطبيق.....	ماده سوم:
۱۳	نام اختصاري.....	ماده چهارم:

باب

مكلفيت ها

۱۴	مكلفيت ادارات امارتي.....	ماده پنجم:
۱۴	مكلفيت اداره مالي مركزي.....	ماده ششم:
۱۵	چگونگي دريافت پول.....	ماده هفتم:
۱۶	مكلفيت پرداخت كننده و دريافت كننده پول.....	ماده هشتم:
۱۸	كتاب دريافت پول.....	ماده نهم:
۱۸	مصرف پول در جهت تعيين شده.....	ماده دهم:
۱۹	امضاي اسناد مالي.....	ماده يازدهم:
۲۰	ضرورت آوردن اسناد (بل هاي) خريداري اجناس.....	ماده دوازدهم:
۲۰	اعاده پول اضافي.....	ماده سيزدهم:
۲۱	گزارش پول هاي دريافت شده.....	ماده چهاردهم:
۲۱	شرط درخواست پول جديد(ديگر).....	ماده پانزدهم:
۲۲	اسناد مصرفي.....	ماده شانزدهم:

رسمي جريده

پرله پسي نمبر (۱۴۶۵)

(۱۴۰۴/۲/۲۵ - ۱۴۴۶/۱۱/۱۷)

ماده هفدهم:	مصرف پول متفرقه..... ۲۳
ماده هجدهم:	مدیریت پول مدارس جهادی و دارالایتام ها..... ۲۴
ماده نوزدهم:	اعاشه برای مدارس جهادی و دارالایتام ها..... ۲۵
ماده بیستم:	انفاذ و نشر..... ۲۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العلمين والصلوة والسلام على سيد المرسلين وعلى آله
واصحابه اجمعين.^(۱)

تمهيد

بنده به هميشه په خير وي ترڅو د
حساب ورکونې همت ولري، نبي
کريم صلى الله تعالى عليه وسلم به له
صحابه کرامو سره حساب کاوه چې
معلومه کړي څومره يې قبض کړي
دي او څومره يې مصرف کړي دي.
همداراز دا ثابته ده چې رسول پاک
صلى الله تعالى عليه وسلم به د
خپلو مالي مسئولينو سره

تمهيد

بنده تا وقتي که همت حسابدهی را
داشته باشد همیشه در خير خواهد
بود، نبی کریم صلی الله تعالى
عليه وسلم با صحابه کرام محاسبه
می کرد تا معلوم نماید که چه مقدار
را قبض کرده اند و چه مقدار را
مصرف کرده اند. همچنین ثابت
است که رسول پاک صلی الله تعالى
عليه وسلم با مسئولین مالی

(۱) ابتدأ الكتاب بالبسملة أولاً... اقتداءً بالكتاب العزيز المستفتح هكذا، وعملاً بقوله -عَلَيْهِ الصَّلَاةُ
وَالسَّلَامُ-: «كل أمر ذي بال لا يبدأ فيه بذكر الله وبسم الله الرحمن الرحيم فهو أقطع.» رواه الحافظ
عبد القادر الرهاوي في «أربعينه». وفي رواية أبي داود والنسائي: «كل كلام لا يبدأ فيه بالحمد لله فهو
أجذم» وفي رواية ابن ماجه: «كل أمر ذي بال لم يبدأ فيه بالحمد لله فهو أقطع» ورواه أبو عوانة وابن
حبان في صحيحهما). [البنية شرح الهداية، ج ۱، ص ۱۰۵، ط: دار الكتب العلمية، بيروت].
-ذكروا أن من الواجب على مصنف الكتاب أو مؤلف الرسالة ثلاثة أشياء: وهي: البسملة، والحمدلة،
والصلاة. اهـ. [عمدة القاري شرح البخاري ج ۱ ص ۷۷ مكتبة رشيدية].
-بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الحمد لله رب العلمين وصلى الله على سيدنا محمد وعلى آله وصحبه وسلم قد
جمعنا بين البسملة والحمدلة لقوله عليه أفضل الصلاة وأتم السلام «كل أمر ذي بال لم يبدأ فيه
ببسم الله فهو أبطر» وفي رواية «أجذم» وفي رواية «بالحمد لله» وختمنا بالصلاة على النبي ﷺ - تيمنا ولما
ورد في ذلك. العقود الدرية في تنقيح الفتاوى الحامدية ج ۱ ص ۳]

خود که توسط آنان کدام چیزی از عشر و زکات بیت المال جمع آوری می شد، محاسبه دقیق می نمود.

عَنْ أَبِي حُمَيْدٍ السَّاعِدِيِّ، رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ: اسْتَعْمَلَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَجُلًا مِنَ الْأَسَدِ عَلَى صَدَقَاتِ بَنِي سُلَيْمٍ يُدْعَى ابْنُ اللَّتْبِيَّةِ فَلَمَّا جَاءَ حَاسِبَهُ.^(۲)

همچنین ابوبکر صدیق رضی الله عنه عادت داشت که با والیان خود محاسبه می کرد. در مناقب مبارک وی می آید وقتی که معاذ رضی الله عنه از یمن برگشت، برایش گفت: ای معاذ! حساب بده! وی به حیرت برایش گفت: که دو حساب، یکی به الله جل جلاله و دیگری به شما!^(۳)

همچنین عمر رضی الله عنه نیز با

چې د دوی په لاسونو کې به د بیت المال عشر او زکات کوم شی جمع کېده، دقیقه محاسبه کوله.

عَنْ أَبِي حُمَيْدٍ السَّاعِدِيِّ، رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ: اسْتَعْمَلَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَجُلًا مِنَ الْأَسَدِ عَلَى صَدَقَاتِ بَنِي سُلَيْمٍ يُدْعَى ابْنُ اللَّتْبِيَّةِ فَلَمَّا جَاءَ حَاسِبَهُ.^(۲)

همدارنگه ابوبکر صدیق رضی الله عنه عادت درلود چې له خپلو والیانو سره به یې حساب کاوه. د هغه مبارک په مناقبو کې راځي کله چې معاذ رضی الله عنه له یمن څخه راغی، ورته یې وویل: معاذه! حساب راکړه! هغه په حیرت ورته وویل: چې دوه حساب، یو خدای جل جلاله ته او بل تاسو ته!^(۳)

همداراز عمر رضی الله عنه به هم له

(۲) أخرجه البخاري في صحيحه، كتاب الأحكام، بابُ مُحَاسَبَةِ الْإِمَامِ عُمَالَهُ (ج ۹ ص ۷۶) رقم (۷۱۹۷).
- وفيه: من ألفقه جَوَازَ مُحَاسَبَةِ الْمُؤْتَمِنِ، وَأَنَّ الْمُحَاسَبَةَ تَصَحُّحُ أَمَانَتِهِ، وَهُوَ أَصْلُ فِعْلِ عَمَرٍ، رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ، فِي مُحَاسَبَةِ الْعُمَالِ، وَإِنَّمَا فِعْلُ ذَلِكَ لَمَّا رَأَى مَا قَالُوهُ مِنْ كَثْرَةِ الْأَرْبَاحِ، وَعَلِمَ أَنَّ ذَلِكَ مِنْ أَجْلِ سُلْطَانِهِمْ، وَسُلْطَانِهِمْ إِنَّمَا كَانَ بِالْمُسْلِمِينَ. عمدة القاري شرح صحيح البخاري (۱۰۵/۹).
(۳) قدم معاذ من يمن بعد وفاة رسول الله ﷺ على أبي بكر ﷺ فقال له: إرفع حسابك. فقال: أحسابان، حساب من الله وحساب منكم؟ لا والله لا ألي لكم عملاً أبداً. عيون الأخبار لابن قتيبة (ج ۱ ص ۱۲۵).

خپلو اړوندو مالي مسئولينو سره په محاسبه کې سختي کوله،^(۴) لهذا په نظام کې له مسئولينو او کارکوونکو سره محاسبه کول د امامانو وظيفه ده.^(۵)

مسئولين مالي مربوط خود در محاسبه سخت گیری می کرد،^(۴) لهذا محاسبه نمودن با مسئولين و کارکنان در نظام، وظيفه امامان است.^(۵)

ځکه چې په محاسبې سره امانتداري تامينېږي.^(۶) نو محاسبه بايد له عمل زيرا با محاسبه امانت داری تأمین می شود.^(۶) پس محاسبه بايد قبل

(۴) الفصل الثالث في استقدام عمر رضي الله تعالى عنه عقاله في كل سنة ومحاسبته لهم: قال أبو الربيع ابن سالم في كتابه «الاكتفاء»: كان عمر رضي الله تعالى عنه ملازماً للحج في سني خلافته كلها، وكان من سيرته أن يأخذ عماله بموافاته كل سنة في موسم الحج ليحجزهم بذلك عن الرعية، ويحجز عنهم الظلم، ويتعرف أحوالهم في قرب، وليكون للرعية وقت معلوم يهون إليه شكواهم.

- وقال المظفر في كتابه المنسوب إليه: كان عمر رضي الله تعالى عنه يحاسب سعدا رضي الله تعالى عنه فيغضب فيقول عمر رضي الله تعالى عنه: عزمت عليك ألا تدعو على أخيك ويضاحكه، وإذا ذهب غضبه قال: تعال نتحاسب فإنه اليوم أيسر عليك من غد. [تخريج الدلالات السمعية لأبي الحسن ابن ذي الوزارتين (ص: ۲۶۳) الناشر: دار الغرب الإسلامي - بيروت].

(۵) وروى البخاري عن أبي حميد الساعدي قال: "استعمل رسول الله (ﷺ) رجلاً من الأسد على صدقات بني سليم يدعى ابن اللتبية فلما جاء حاسبه" فقد صح أن رسول الله (ﷺ) حاسب؛ وكتاب الحساب تحفظ الأموال وتضبط الغلال؛ وتحد قوانين البلاد؛ وتميز الطوارف من التلاد [نهاية الأرب في فنون الأدب. (ج ۸ ص ۱۴۵) ط العلمية].

(۶) وفيه: من الفقه جواز محاسبة المؤتمن، وأن المحاسبة تصح أمائته، وهو أصل فعل عمر، رضي الله تعالى عنه، في محاسبة العمال، وإنما فعل ذلك لما رأى ما قالوه من كثرة الأرباح، وعلم أن ذلك من أجل سلطانهم، وسلطانهم إنما كان بالمسلمين. [عمدة القاري شرح صحيح البخاري ج ۹ ص ۱۰۵].

- فكتاب الحساب أكثر تحقيقاً، وأقرب إلى ضبط الأموال طريقاً، وأدل برهاناً، وأوضح بياناً، قال الله تعالى في كتابه العزيز: "لتبتغوا فضلاً من ربكم ولتعلموا عدد السنين والحساب وكل شيء فصلناه تفصيلاً" وذهب بعض المفسرين لكتاب الله تعالى في قوله تعالى إخباراً عن يوسف عليه السلام: "قال اجعلني على خزائن الأرض إني حفيظٌ عليم"، أي كاتبٌ حاسب. [نهاية الأرب في فنون الأدب ج ۸ ص ۱۴۵ ط العلمية].

و بعد از عمل انجام شود.^(۷) قبل از عمل به گونه‌ای که دارای‌های مسئولین معلوم و ثبت کرده شود.^(۸)

امام غزالی رحمة الله عليه در تفسير اين آیه کریمه {وَذَكِّرْ فَإِنَّ الذِّكْرَ تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ}^(۹) نوشته است: مراد از آن محاسبه قبل است و در تفسير اين آیه کریمه {وَاَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ}^(۱۰) نوشته است: مراد از آن محاسبه بعدی است.^(۱۱)

اگر از سوی امام محاسبه و مراقبت

منحکمی او وروسته ترسره شي.^(۷) له عمل خخه منحکمی؛ په دې ډول چې د مسئولينو شتمني معلومه او ثبت کړل شي.^(۸)

امام غزالي رحمة الله عليه د دې آیت کریمه {وَذَكِّرْ فَإِنَّ الذِّكْرَ تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ}^(۹) په تفسير کې ليکلي دي: مراد ترې منحکني محاسبه ده او د دې آیت کریمه {وَاَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ}^(۱۰) په تفسير کې يې ليکلي دي: مراد ترې وروستۍ محاسبه ده.^(۱۱)

که د امام له خوا محاسبه او په مصارفو

(۷) والمحاسبة تارة تكون بعد العمل وتارة قبله للتحذير. [إحياء علوم الدين للغزالي (ج ۴ ص ۳۹۶) الناشر: دار المعرفة - بيروت].

(۸) وَكَانَ عُمَرُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ إِذَا بَعَثَ عَامِلًا لَهُ عَلَى مَدِينَةٍ كَتَبَ مَالَهُ. وَقَدْ قَاسَمَ غَيْرَ وَاحِدٍ مِنْهُمْ مَالَهُ إِذَا عَزَلَهُ. مِنْهُمْ سَعْدُ بْنُ أَبِي وَقَّاصٍ وَأَبُو هُرَيْرَةَ [الطبقات الكبرى لابن سعد ج ۳ ص ۲۱۴، ط العلمية].
- وأخرج ابن سعد عن ابن عمر: أن عمر أمر عماله فكتبوا أموالهم، منهم سعد بن أبي وقاص فشاطرهم عمر في أموالهم، فأخذ نصفًا وأعطاهم نصفًا.

- وأخرج عن الشعبي: أن عمر كان إذا استعمل عاملاً كتب ماله. تاريخ الخلفاء للسيوطي (ص: ۱۱۳) الناشر: مكتبة نزار مصطفى الباز.

(۹) سورة الزاریات (۵۵).

(۱۰) سورة البقرة (۲۳۵).

(۱۱) [إحياء علوم الدين للغزالي (ج ۴ ص ۳۹۶) الناشر: دار المعرفة - بيروت].

بر مصارف نباشد، حرص ازدیاد مال در اشخاص پیدا می شود و زمانی فرا می رسد که مسئولین مادیات را به نظر یک ارزش قوی می بینند و آنرا هدف تلاش های خود قرار می دهند و در مادیات با یکدیگر رقابت و مسابقه می کنند که رقابت و مسابقه در مادیات، راه را برای تباهی هموار می سازد.

در این ارتباط از رسول پاک صلی الله تعالی علیه وسلم روایت است؛ هنگامی که آنحضرت صلی الله تعالی علیه وسلم ابوعبیده بن جراح رضی الله عنه را برای جمع آوری جزیه به بحرین اعزام نمود، وقتی که برگشت، در نماز صبح نظر انصار به وی افتاد، فهمیدند که ابوعبیده آمده است، سپس انصار نزد رسول پاک صلی الله تعالی علیه وسلم رفتند، آن مبارک با تبسم به آنها فرمود: فکر کنم خبر شده اید که ابوعبیده چیزی آورده است، آنها گفتند: بلی چنین است، رسول پاک صلی الله

مراقبت نه وی، بیا به په اشخاصو کې د مال ډېرولو حرص پیدا شي او داسې وخت به راځي چې مسئولین به مادیاتو ته د یوه قوي ارزښت په سترګه ګوري او د خپلو هڅو هدف به یې ګرځوي او له یو بل سره به په مادیاتو کې تنافس او مسابقه کوي چې په مادیاتو کې تنافس او مسابقه تباهی ته لاره هواروي.

په دې هکله له رسول پاک صلی الله تعالی علیه وسلم څخه روایت دی؛ کله چې رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ابوعبیده ابن جراح رضی الله عنه بحرین ته د جزیه د راټولولو لپاره واستاوه، کله چې راځی نو د سهار په لمانځه کې د انصارو سترګې پرې ولګیدې، پوه شول چې ابوعبیده راغلی دی، بیا نو رسول پاک صلی الله تعالی علیه وسلم ته انصار ورغلل، هغه مبارک په تبسم سره هغوی ته وویل: فکر کوم خبرشوي یاست چې ابوعبیده څه راوړي دي، دوی وویل:

تعالی علیه وسلم به آنها فرمود:
آنچه که سبب خوشحالی و هدف
شما بود، برآورده شد، مگر به
الله تعالی قسم یاد می‌کنم که من
از فقر و ناداری شما نمی‌ترسم،
الله تعالی هر چیز را به شما
زیاد می‌کند، اما از این
می‌ترسم که الله تعالی رزق دنیا را
بر شما بگشاید، همان‌گونه که
بر اقوام گذشته گشوده بود، سپس
شما نیز مانند آنها در مادیات
با یکدیگر رقابت کنید و الله
تعالی شما را چنان تباه کند،
همان‌گونه که آنها را تباه
کرد. {فَأَبْشِرُوا وَأَمْلُوا مَا يَسُرُّكُمْ
فَوَاللَّهِ لَا الْفَقْرَ أَخْشَىٰ عَلَيْكُمْ وَلَكِنْ
أَخْشَىٰ عَلَيْكُمْ أَنْ تُبْسَطَ عَلَيْكُمُ الدُّنْيَا
كَمَا بُسِطَتْ عَلَىٰ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ
فَتَنَافَسُوهَا كَمَا تَنَافَسُوهَا وَتُهْلِكُكُمْ
كَمَا أَهْلَكْتُمُ}.

امام اختیار دارد که از بیت‌المال به
شخصی هیچ چیز ندهد و این اختیار
را نیز دارد که به شخصی چیزی

هو همداسی ده، رسول پاک
صلی الله تعالی علیه وسلم هغوی ته
وویل: هغه څه چې ستاسې د
خوشحالی سبب او ارمان وو، پوره
شوی، خو په الله تعالی قسم کوم چې
زه ستاسې په فقر او نیستی نه ډارېږم،
الله تعالی به هر څه درته ډېر کړي،
مگر په دې وېرېږم چې الله تعالی به د
دنیا رزق درباندي پراخه کړي، لکه
څنگه چې یې په سابقه قومونو پراخه
کړې و، خو بیا به تاسو هم د هغوی
په څېر په مادیاتو کې یو له بله سره
سیالي کوئ او الله تعالی به مو داسې
تباه کړي لکه هغوی چې یې تباه
کړل. {فَأَبْشِرُوا وَأَمْلُوا مَا يَسُرُّكُمْ
فَوَاللَّهِ لَا الْفَقْرَ أَخْشَىٰ عَلَيْكُمْ وَلَكِنْ
أَخْشَىٰ عَلَيْكُمْ أَنْ تُبْسَطَ عَلَيْكُمُ الدُّنْيَا
كَمَا بُسِطَتْ عَلَىٰ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ
فَتَنَافَسُوهَا كَمَا تَنَافَسُوهَا وَتُهْلِكُكُمْ
كَمَا أَهْلَكْتُمُ}.

امام اختیار لري چې له بیت‌المال
څخه چاته هېڅ ورنه کړي او دا
اختیار هم لري چې چاته څه

ورکړي. (۱۲)

بدهد. (۱۲)

علامه سمناني رحمه الله په روضة القضاة کې ليکلي دي: امام دې ته اړتيا نه لري چې بيان وکړي، البته قاضي اړتيا لري چې د حکم بيان وکړي. (۱۳)

علامه سمناني رحمه الله در روضة القضاة نوشته است: امام به اين نياز ندارد که بيان کند، البته قاضي نياز دارد که حکم را بيان نمايد. (۱۳)

د مالي منابعو له مسئولينو سره محاسبه کول او معلومات ترې غوښتل چې چاته د کوم جهت د مصرف لپاره کوم رقم ورکول شوی آیا په هغه جهت کې مصرف شوی دی کنه؟ ځکه د جهت تغيير او تبديل د امام له اجازې پرته جايز نه دی، نو د محاسبې لپاره د يو دوامدار هيئت ټاکل او د محاسبې لپاره قانون ترتيبول چې د هغه له مخې به محاسبه کېږي، ضروري دی.

محاسبه با مسئولين منابع مالی و مطالبه معلومات از آنها که به چه شخصی برای مصرف در کدام جهت چه مبلغی داده شده آیا در آن جهت مصرف شده است یا خير؟ زیرا تغيير و تبديل جهت، بدون اجازه امام جايز نیست، پس تعيين یک هيئت دايمي برای محاسبه و ترتيب قانون برای محاسبه که بر اساس آن محاسبه انجام شود، ضرور است.

(۱۲) وللاامام الخيار في المنع والاعطاء في الحكم. البحر الرائق شرح كنز الدقائق (ج ۵ ص ۱۹۹) - ط العلمية.

(۱۳) والإمام لا يحتاج إلى بيان ماله أن يتصرف فيه، والقاضي يحتاج إلى بيان الحكم والقضاء. روضة القضاة وطريق النجاة (ج ۱ ص ۷۵) الناشر: مؤسسة الرسالة، بيروت - دار الفرقان، عمان.

کتاب

د مالي محاسبې د قانون

قانون محاسبه مالي (۱۴)

کتاب (۱۴)

کتاب قانون محاسبه مالي بریک
مقدمه، یک باب و بیست ماده
مشمول می باشد.

د مالي محاسبې د قانون کتاب پر یوه
مقدمه، یو باب او شلو مادو باندې
مشمول دی.

مقدمه

مقدمه

مقدمه بر مواد مبني، ساحه تطبيق،
مسئول تطبيق و نام اختصاري مشتمل
می باشد.

مقدمه د مبني، د تطبيق ساحې، د
تطبيق مسئول او لنډ نوم پر مادو
باندې مشتمله ده.

مبني

مبني

ماده اول:

لومړۍ ماده:

این قانون براساس فرمان
شماره (۹) مؤرخ ۱۴۴۴/۳/۲۸
هـ. ق عالیقدر امیرالمؤمنین
حفظه الله تعالی، تدوین

دغه قانون د عالیقدر
امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی د
۱۴۴۴/۳/۲۸ هـ. ق نېټې د
(۹) گڼه فرمان پر اساس،

(۱۴) باب قانون في الدية [اعلاء السنن ج ۱۸ ص ۲۰۶ مکتبه امداديه کانسی رود کوئته].
- لَکِنْ قَدْ عَلِمَ أَنَّ مِنْ عَادَتِهِمْ إِذَا تَوَلَّى السُّلْطَانُ عُرِضَ عَلَيْهِ قَانُونٌ مِنْ قَبْلِهِ وَأَخَذَ أَمْرَهُ بِاتِّبَاعِهِ (انْتَهَى). [غمر
عیون البصائر في شرح الأشباه والنظائر ج ۲ ص ۳۳۷].
- وقد ذكر الحموي في حاشية الأشباه أن عادة سلاطين زماننا إذا تولى أحدهم عرض عليه وأمر باتباعه.
[حاشية ابن عابدين، رد المحتار ط الحلبي ج ۱ ص ۷۶].
- وَإِنْ خَالَفَ قَانُونٌ مَنْ قَبْلَهُ بَلْ لَوْ أَمَرَهُ بِأَمْرِ مُخَالِفٍ لِقَانُونٍ مَنْ قَبْلَهُ فَالظَّاهِرُ نَفْوذُهُ وَلِزُومُ اتِّبَاعِهِ حَيْثُ وَافَقَ
قَانُونُ الشَّرْعِ الْقَوِيمِ فَهَذَا مَا ظَهَرَ لِقَهْطِي السَّقِيمِ وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ. [العقود الدرية في تنقيح الفتاوى
الحامدية ج ۲ ص ۷].

رسمي جريدة

پرله پسي نمبر (۱۴۶۵)

(۱۴۴۶/۱۱/۱۷-۱۴۰۴/۲/۲۵)

تدوين شوی دی. (۱۵)

شده است. (۱۵)

د تطبيق ساحه

ساحه تطبيق

دوهمه ماده:

ماده دوم:

دغه قانون د اسلامي امارت د ادارو پر مالي چارو باندي د تطبيق وړ دی. (۱۶)

این قانون بر امور مالی ادارات امارت اسلامی، قابل تطبيق می باشد. (۱۶)

د تطبيق مسئول

مسئول تطبيق

درېمه ماده:

ماده سوم:

د عاليقدر امير المؤمنين حفظه الله تعالى د دفتر د مالي چارو اداره د دې قانون د تطبيق

اداره امور مالی دفتر عاليقدر امير المؤمنين حفظه الله تعالى، مسئول تطبيق این

(۱۵) قال الله تعالى: {يا أيها الذين آمنوا أطيعوا الله وأطيعوا الرسول وأولي الأمر منكم}. [سورة النساء/۵۹].
- قال ابن عابدين: (أمر السلطان إنما ينفذ) أي: يتبع ولا تجوز مخالفته ... أن طاعة الامام في غير معصية واجبة.
[رد المحتار على الدر المختار ج ۸ ص ۱۳۲ الرشيديّة].
- قوله تعالى: {أطيعوا الله والرسول} نعم الحكام قسم مستقل، فالتفسير بهم أولى. وقد مر معناه أن بعض المباحات قد تصير واجبات بأمر الحكام، لكونهم من أولي الأمر، وقد أمرنا بإطاعتهم أيضاً. [فيض الباري على صحيح البخاري ج ۵ ص ۲۴۳].
- فالوجه فيه أنهم صرحوا أن المباح في نفسه قد يصير حراماً من حكم الأمير من جهة أن الله أمر بطاعتهم، فقال: {أطيعوا الله وأطيعوا الرسول وأولي الأمر منكم} فحينئذ لو رأى الأمير أن يمنع الناس عن أكل شيء لمصلحة بدت له، يجب عليهم أن لا يأكلوه، ويحرم عليهم.. [فيض الباري على صحيح البخاري (ج ۲ ص ۴۰۸)]
(۱۶) وَكَذَلِكَ إِنَّ أَمْرَهُمْ بِشَيْءٍ لَا يَذُرُونَ أَيْنَتَفِعُونَ بِهِ أَمْ لَا، فَعَلَيْهِمْ أَنْ يُطِيعُوهُ، لِأَنَّ فَرَضِيَّةَ الطَّاعَةِ ثَابِتَةٌ بِنَصِّ مَقْطُوعٍ بِهِ وَمَا تَرَدَّدَ لَهُمْ مِنَ الرَّأْيِ فِي أَنَّ مَا أَمَرَ بِهِ مُنْتَفَعٌ أَوْ غَيْرُ مُنْتَفَعٍ بِهِ لَا يَصْلُحُ مُعَارِضًا لِلنَّصِّ الْمَقْطُوعِ (شرح السير الكبير ج ۱ ص: ۱۶۵ الناشر: الشركة الشرقية للإعلانات).
- قال في المعراج لأن طاعة الإمام فيما ليس بمعصية واجبة اه (رد المحتار على الدر المختار ج ۲ ص ۱۷۲ الناشر: دار الفكر للطباعة والنشر. بيروت).

رسمي جريدة

پرله پسي نمبر (۱۴۶۵)

(۱۴۰۴/۲/۲۵-۱۴۴۶/۱۱/۱۷)

مسئوله ده. (۱۷)

قانون است. (۱۷)

لنډ نوم

نام اختصاری

خلورمه ماده:

ماده چهارم:

(۱) د اسلامي امارت اړوندې ټولې ادارې په دې قانون کې، د ادارې په نوم یادېږي. (۱۸)

(۱) تمام ادارات مربوط امارت اسلامی در این قانون، به نام اداره یاد می گردد. (۱۸)

(۲) د عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی د دفتر د مالي چارو اداره له دې وروسته په دې قانون کې، د مرکزي مالي ادارې په نوم یادېږي. (۱۹)

(۲) اداره امور مالی دفتر عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی منبعه در این قانون، به نام اداره مالی مرکزی یاد می گردد. (۱۹)

(۱۷) أصل الحكم وإدارة الشئون ان يكون للسلطان لأنه صاحب الإمامة الكبرى و جميع من يعمل للعموم يكون وكيلا عنه - لكن الوكالة قد تكون بلا واسطة كان يقول السلطان لزيد وكلتك بالحكم بين الناس، ولآخر بجباية الاموال وحفظها، ولآخر بحفظ الثغور، ولآخر بإدارة الامور السياسية، ولآخر بعقاب المجرمين ... وقد يكون بالواسطة كأن يقلد السلطان انسانا عملا ويفوض له العزل والنصب. (شرح المجلة لمحمد خالد الاتاسي، المادة ۱۸۰۰ ج ۶ ص: ۵۰ مكتبه حقانيه، بشاور).

- أهم قواعده في تعيين الولاية وبيان واجباتهم: ومنها: أنه ألقى خطبة ذكر فيها مسؤوليات و واجبات امرأته وعماله على البلاد والامصار. (إزالة الخفا عن خلافة الخلفاء ج ۳ ص ۱۸۹ دارالعلم دمشق).

(۱۸) وهو من تسمية الكل باسم البعض كالتشهد وكالصلاة تسعى ركوعا وسجودا وسبحه. [تبين الحقائق شرح كنز الدقائق ج ۳ ص ۱۴].

- من تسمية الكل باسم أعظم أجزائه. [بريقة محمودية في شرح طريقة مجدية وشريعة نبوية في سيرة أحمدية ج ۲ ص ۲۳، الناشر: مطبعة الحلبي].

(۱۹) المرجع السابق.

باب

مكلفيت ها

مكلفيت ادارات امارتي

ماده پنجم:

تمام مسئولين مربوط امور مالي ادارات امارتي مكلف اند، حساب كامل دريافت و مصرف پول را به طور شفاف، مطابق احكام اين قانون، به اداره مالي مركزي ارائه نمايند. (۲۰)

مكلفيت اداره مالي مركزي

ماده ششم:

اداره مالي مركزي مكلف است، كه با مسئولين امور مالي تمام ادارات امارتي مطابق احكام اين قانون، محاسبه دقيق دريافت پول،

باب

مكلفيتونه

د امارتي ادارو مكلفيت

پنجمه ماده:

د امارتي ادارو د مالي چارو اړوند ټول مسئولين مكلف دي چې د دې قانون له حكمونو سره سم، د پيسو د اخيستنې او د مصرف بشپړ حساب په شفافه توگه، مركزي مالي ادارې ته وركړي. (۲۰)

د مركزي مالي ادارې مكلفيت

شپږمه ماده:

مركزي مالي اداره مكلفه ده چې د ټولو امارتي ادارو د مالي چارو له مسئولينو سره د دې قانون له حكمونو سره سم، د پيسو د اخيستنې، مصرف

(۲۰) أصل الحكم وإدارة الشؤون ان يكون للسلطان لأنه صاحب الإمامة الكبرى وجميع من يعمل للعموم يكون وكيلا عنه - لكن الوكالة قد تكون بلا واسطة كان يقول السلطان لزيد وكلتك بالحكم بين الناس، ولآخر بجباية الاموال وحفظها، ولآخر بحفظ الثغور، ولآخر بادارة الامور السياسية، ولآخر بعقاب المجرمين ... وقد يكون بالواسطة كأن يقلد السلطان انسانا عملا ويفوض له العزل والنصب. (شرح المجلة لمحمد خالد الاتاسي، المادة ۱۸۰۰ ج ۶ ص: ۵۰ مكتبه حقانيه، بشاور).

-أهم قواعده في تعيين الولاة وبيان واجباتهم: ومنها: أنه ألقى خطبة ذكر فيها مسؤوليات و واجبات امرأته وعماله على البلاد والامصار. (إزالة الخفا عن خلافة الخلفاء ج ۳ ص ۱۸۹ دارالقلم دمشق).

مصرف و ساير امور مالي را انجام دهد. (۲۱)

چگونگی دریافت پول

ماده هفتم:

(۱) مسئولین مربوط امور مالی ادارات امارتی مکلف اند، جهت دریافت معاش، اعاشه و مصارف متفرقه، شخصاً به اداره مالی مرکزی حاضر شوند. (۲۲)

(۲) هرگاه مسئول مربوط امور مالی اداره امارتی عذر داشته باشد، مکلف است که معتمد خود را جهت دریافت معاش، اعاشه و مصارف متفرقه به اداره مالی مرکزی معرفی و اعزام نماید. (۲۳)

(۳) دریافت کننده پول مکلف است، پول را حین قبض، در اداره مالی مرکزی حساب کرده و خود را مطمئن سازد، تا دریافت کننده پول و

او نورو مالي چارو دقیقه محاسبه وکړي. (۲۱)

د پیسو د ترلاسه کولو څرنگوالی

اوومه ماده:

(۱) د امارتي ادارو د مالي چارو اړوند مسئولین مکلف دي، د معاش، اعاشې او متفرقه مصارفو د ترلاسه کولو لپاره په خپله مرکزي مالي ادارې ته حاضر شي. (۲۲)

(۲) که د امارتي ادارې د مالي چارو اړوند مسئول عذر ولري، مکلف دی چې د معاش، اعاشې او متفرکو مصارفو د ترلاسه کولو لپاره خپل معتمد، مرکزي مالي ادارې ته معرفي او ورو لېږي. (۲۳)

(۳) پیسې اخیستونکی مکلف دی، د اخیستلو په وخت کې پیسې، په مرکزي مالي اداره کې حساب او ځان مطمئن کړي، ترڅو پیسې

(۲۱) المرجع السابق.

(۲۲) المرجع السابق.

(۲۳) صحیح التوکیل وهو إقامة الغير مقام نفسه في التصرف ممن يملكه. [کنز الدقائق (ص: ۴۸۳) الناشر: دار البشائر الإسلامية، دار السراج].

رسمي جريدة

پرله پسي نمبر (۱۴۶۵)

(۱۴۰۴/۲/۲۵-۱۴۴۶/۱۱/۱۷)

اداره مالی مرکزی با مشکل
مواجه نشوند. (۲۴)

مكلفيت پرداخت کننده و
دريافت کننده پول

ماده هشتم:

(۱) مسئول پرداخت پول اداره
مالی مرکزی مکلف است،
معلومات ذیل را حین پرداخت
پول از دریافت کننده پول، حاصل
و آنرا در کتاب مربوط درج
نماید: (۲۵)

۱- نام؛

۲- تخلص؛

۳- وظیفه؛

۴- شماره تلفون؛

۵- نام اداره مربوط؛

اخیستونکی او مرکزي مالي اداره له
مشکل سره مخ نه شي. (۲۴)

د پیسو د ورکونکي او
اخیستونکي مکلفیت

اتمہ ماده:

(۱) د مرکزي مالي ادارې د پیسو د
ورکړې اړوند مسئول مکلف دی، د
پیسو د ورکړې په وخت کې د پیسو
له اخیستونکي څخه لاندې معلومات
ترلاسه او په اړوند کتاب کې یې درج
کړي: (۲۵)

۱- نوم؛

۲- تخلص؛

۳- وظیفه؛

۴- د تیلیفون شمېره؛

۵- د اړوندې ادارې نوم؛

(۲۴) أصل الحكم وإدارة الشئون ان يكون للسلطان لأنه صاحب الإمامة الكبرى وجميع من يعمل للعموم يكون وكيلا عنه - لكن الوكالة قد تكون بلا واسطة كان يقول السلطان لزيد وكلتك بالحكم بين الناس، ولآخر بجباية الاموال وحفظها، ولآخر بحفظ الثغور، ولآخر بادارة الامور السياسية، ولآخر يعقاب المجرمين ... وقد يكون بالواسطة كأن يقلد السلطان انسانا عملا ويفوض له العزل والنصب. (شرح المجلة لمحمد خالد الاتاسي، المادة ۱۸۰۰ ج ۶ ص: ۵۰ مكتبه حقانيه، بشاور).

- أهم قواعده في تعيين الولاة وبيان واجباتهم: ومنها: أنه ألقى خطبة ذكر فيها مسؤوليات و واجبات امرأته وعماله على البلاد والامصار. (إزالة الخفا عن خلافة الخلفاء ج ۳ ص ۱۸۹ دارالقلم دمشق).
(۲۵) المرجع السابق.

رسمي جریده

پرله پسي نمبر (۱۴۶۵)

(۱۴۰۴/۲/۲۵-۱۴۴۶/۱۱/۱۷)

۶- حکم چاته ورکول شوی؛	۶- حکم به چه شخصی داده شده؛
۷- حکم د چاله خوا ورکول شوی؛	۷- حکم از طرف چه شخصی داده شده؛
۸- د پیسو مقدار (په عدد او حروف)؛	۸- مقدار پول (به عدد و حروف)؛
۹- پیسي شخصي ورکول شوي او که د رسمي کار لپاره؛	۹- پول، شخصی داده شده یا برای کار رسمی؛
۱۰- د پیسو د ترلاسه کولو نېټه؛	۱۰- تاریخ دریافت پول؛
۱۱- د پیسو د ترلاسه کوونکي لاسلیک.	۱۱- امضای دریافت کننده پول.
(۲) د پیسو اخیستونکی مکلف دی، د دې مادې د (۱) فقرې له ۱ څخه تر ۱۱ جزونو پورې ذکر شوي معلومات د مرکزي مالي ادارې اړوند مسئول ته ورکړي. (۲۶)	(۲) دریافت کننده پول مکلف است، معلومات مندرج در اجزای ۱ الی ۱۱ فقره (۱) این ماده را به مسئول مربوط اداره مالی مرکزی ارائه نماید. (۲۶)

(۲۶) قال الله تعالى: (يا أيها الذين آمنوا أطيعوا الله وأطيعوا الرسول وأولى الأمر منكم). سورة النساء آيت (۵۹).
 - قال ابن عابدين: (أمر السلطان إنما ينفذ) أي: يتبع ولا تجوز مخالفته ... ان طاعة الامام في غير معصية واجبة.
 الرد المحتار على الدر المختار (ج ۸ ص ۱۳۲) الرشيدية.
 - قوله تعالى: {أطيعوا الله والرسول} نعم الحکام قسم مستقل، فالتفسير بهم أولى. وقد مر معناه أن بعض المباحات قد تصير واجبات بأمر الحکام، لكونهم من أولى الأمر، وقد أمرنا بإطاعتهم أيضاً، إلا أن وجوبها يقتصر على زمن ولايتهم. فيض الباري على صحيح البخاري (ج ۵ ص ۲۴۳).
 - فالوجه فيه أنهم صرحوا أن المباح في نفسه قد يصير حراماً من حکم الأمير من جهة أن الله أمر بطاعتهم، فقال: {أطيعوا الله وأطيعوا الرسول وأولى الأمر منكم} فحينئذ لورأى الأمير أن يمنع الناس عن أكل شيء لمصلحة بدت له، يجب عليهم أن لا يأكلوه، ويحرم عليهم. إلا أن تلك الحرمة تقتصر على مدة إمارته فقط، ولا يتجاوزها، فهي حرمة مؤقتة. فيض الباري على صحيح البخاري (ج ۲ ص ۴۰۸).

رسمي جريدة

پرله پسي نمبر (۱۴۶۵)

(۱۴۰۴/۲/۲۵-۱۴۴۶/۱۱/۱۷)

(۳) هرگاه دریافت کننده پول از ارائه معلومات مندرج در اجزای ۱ الی ۱۱ فقره (۱) این ماده خودداری کند، مسئول اداره مالی مرکزی نمی تواند به وی پول پرداخت نماید. (۲۷)

کتاب دریافت پول

ماده نهم:

اداره مالی مرکزی مکلف است، جهت ثبت معلومات مندرج فقره (۱) ماده هشتم این قانون، کتاب ترتیب نماید. (۲۸)

مصرف پول در جهت

تعیین شده

ماده دهم:

ادارات مکلف اند، برای هر جهتی

(۳) که د پیسو اخیستونکی، د دې مادې د (۱) فقرې له ۱ څخه تر ۱۱ جزونو پورې د ذکر شویو معلوماتو له ورکړې څخه ډډه وکړي، د مرکزي مالي ادارې اړوند مسئول نه شي کولای هغه ته پيسې ورکړي. (۲۷)

د پیسو د ترلاسه کولو کتاب

نهمه ماده:

مرکزي مالي اداره مکلفه ده، د دې قانون د اتمې مادې په (۱) فقره کې د درج شویو معلوماتو د ثبت لپاره کتاب ترتیب کړي. (۲۸)

په ټاکل شوي جهت کې د پیسو

مصرف

لسمه ماده:

ادارې مکلفې دي، د هر جهت لپاره

(۲۷) المرجع السابق.

(۲۸) أصل الحكم وإدارة الشئون ان يكون للسلطان لأنه صاحب الإمامة الكبرى وجميع من يعمل للعموم يكون وكيلا عنه - لكن الوكالة قد تكون بلا واسطة كان يقول السلطان لزيد وكلتك بالحكم بين الناس، ولآخر بجباية الاموال وحفظها، ولآخر بحفظ الثغور، ولآخر بادارة الامور السياسية، ولآخر بعقاب المجرمين ... وقد يكون بالواسطة كأن يقلد السلطان انسانا عملا ويفوض له العزل والنصب. (شرح المجلة لمحمد خالد الاتاسي، المادة ۱۸۰۰ ج ۶ ص: ۵۰ مكتبة حقانيه، بشاور).

-أهم قواعده في تعيين الولاة وبيان واجباتهم: ومنها: أنه ألقى خطبة ذكر فيها مسؤوليات و واجبات امرأته وعماله على البلاد والامصار. (إزالة الخفا عن خلافة الخلفاء ج ۳ ص ۱۸۹ دارالعلم دمشق).

که پول پرداخت شده باشد، آن را در همان جهت که بعضی آن قرار ذیل می باشد، مصرف نمایند: (۲۹)

۱- از معاش، معاشات کارکنان پرداخت شود.

۲- اعاشه، برای اعاشه افراد استفاده شود.

۳- متفرقه صرف برای نیازهای ضروری و مشخص مصرف شود.

امضای اسناد مالی

ماده یازدهم:

(۱) امضای مسئول اداره و مسئول مالی و اداری اداره در اسناد امور مالی ضروری می باشد.

(۲) هرگاه امضای اشخاص مندرج فقره (۱) این ماده در اسناد امور مالی وجود نداشته باشد، اسناد مربوط از طرف اداره مالی مرکزی رد

چي پيسي ورکړل شوي وي، په هماغه جهت کې دې مصرف کړي چې ځينې يې په لاندې ډول دي: (۲۹)

۱- له معاش څخه د کارکوونکو معاشونه ورکړل شي.

۲- اعاشه د افرادو د اعاشې لپاره وکارول شي.

۳- متفرقه يوازې د اړينو او مشخصو اړتياوو لپاره مصرف شي.

د مالي سندونو لاسليک

يولسمه ماده:

(۱) د مالي چارو په اړوندو سندونو کې د ادارې د مسئول او د اړوندې ادارې د مالي او اداري مسئول لاسليک ضروري دی.

(۲) که د مالي چارو په اړوندو سندونو کې د دې مادې په (۱) فقره کې د ذکر شويو اشخاصو لاسليکونه شتون ونه لري، اړوند سندونه د

(۲۹) عَنْ نَاشِرَةَ بْنِ سَعْيٍ الْيَزَنِيِّ، قَالَ: سَمِعْتُ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ يَقُولُ فِي يَوْمِ الْجَابِيَةِ، وَهُوَ يَخْطُبُ النَّاسَ: إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ جَعَلَ خَازِنًا لِهَذَا الْمَالِ، وَقَاسِمَهُ لَهُ، ثُمَّ قَالَ: بَلَى اللَّهُ يَقْسِمُهُ.... وَإِنِّي أَعْتَزِرُ إِلَيْكُمْ مِنْ خَالِدِ بْنِ الْوَلِيدِ، إِنِّي أَمَرْتُهُ أَنْ يُخْبِسَ هَذَا الْمَالَ عَلَى ضَعْفَةِ الْمُهَاجِرِينَ، فَأَعْطَاهُ ذَا الْبَأْسِ، وَذَا الشَّرَفِ، وَذَا اللَّسَانَةِ، فَتَزَعَّاهُ، وَأَمَرْتُ أَبَا عُبَيْدَةَ بْنَ الْجَرَّاحِ. [مسند أحمد (ج ۲۵ ص ۲۴۶) ط الرسالة].

رسمي جريدة

پرله پسي نمبر (۱۴۶۵)

(۱۴۰۴/۲/۲۵-۱۴۴۶/۱۱/۱۷)

مرکزي مالي ادارې له خوا ردیږي.

می گردد.

د اجناسو د خریداری اسناد

ضرورت آوردن اسناد (بلهای)

(بیان) د راوړلو اړتیا

خریداری اجناس

دولسمه ماده:

ماده دوازدهم:

اداري مکلفي دي، د اجناسو د خریداری له راپور سره يوځای د خریداری اسناد (بیان)، مرکزي مالي ادارې ته وړاندې کړي.^(۳۰)

ادارات مکلف اند، اسناد (بلهای) خریداری را همراه با گزارش خریداری اجناس، به اداره مالی مرکزی ارائه نمایند.^(۳۰)

د اضافي پیسو اعاده

اعاده پول اضافی

دیارلسمه ماده:

ماده سیزدهم:

که د کوم جهت لپاره ځانگړې شوې پیسې زیاتې پاتې شي، د اړوندې ادارې مسئول مکلف دی، زیاتې پیسې بېرته مرکزي مالي ادارې ته اعاده کړي.^(۳۱)

هرگاه پول اختصاص یافته برای جهت مشخص، اضافه بماند، مسئول اداره مربوط مکلف است، پول اضافی را دوباره به اداره مالی مرکزی اعاده کند.^(۳۱)

(۳۰) أصل الحكم وإدارة الشؤون ان يكون للسلطان لأنه صاحب الإمامة الكبرى وجميع من يعمل للعموم يكون وكيله عنه - لكن الوكالة قد تكون بلا واسطة كان يقول السلطان لزيد وكلتك بالحكم بين الناس، ولآخر بجباية الاموال وحفظها، ولآخر بحفظ الثغور، ولآخر بامانة الامور السياسية، ولآخر بعقاب المجرمين ... وقد يكون بالواسطة كأن يقلد السلطان انسانا عملا ويفوض له العزل والنصب. (شرح المجلة لمحمد خالد الاتاسي، المادة ۱۸۰۰ ج ۶ ص: ۵۰ مكتبه حقانيه، بشاور).

- أهم قواعده في تعيين الولاة وبيان واجباتهم: ومنها: أنه ألقى خطبة ذكر فيها مسؤوليات و واجبات امرأته وعماله على البلاد والامصار. (إزالة الخفا عن خلافة الخلفاء ج ۳ ص ۱۸۹ دارالقلم دمشق).

(۳۱) أصل الحكم وإدارة الشؤون ان يكون للسلطان لأنه صاحب الإمامة الكبرى وجميع من يعمل للعموم يكون وكيله عنه - لكن الوكالة قد تكون بلا واسطة كان يقول السلطان لزيد وكلتك بالحكم بين الناس، ولآخر

گزارش پول های دریافت شده

ماده چهاردهم:

ادارات مکلف اند، گزارش تمام پول های دریافت شده را به اداره مالی مرکزی ارائه نمایند. اگر چه این پول ها از وزارت ها، ریاست ها یا سایر منابع مالی دریافت شده باشد. (۳۲)

شرط درخواست پول جدید

(دیگر)

ماده پانزدهم:

(۱) هرگاه اداره، پول های داده شده را مطابق احکام این قانون مصرف نموده و اسناد مصرفی آن را نیز

د ترلاسه شویو پیسو راپور

خوارلسمه ماده:

اداري مکلفي دي، د ټولو ترلاسه شویو پیسو راپور مرکزي مالي ادارې ته وړاندې کړي. اگر که دا پیسې له وزارتونو، ریاستونو یا نورو مالي سرچینو څخه ترلاسه شوې وي. (۳۲)

د نویو (نورو) پیسو د غوښتنې

شرط

پنځلسمه ماده:

(۱) که اداره ورکړل شوې پیسې د دې قانون له حکمونو سره سم مصرف او مصرفي سندونه یې هم د

بجایایه الاموال و حفظها، و لآخر بحفظ الثغور، و لآخر بادارة الامور السياسية، و لآخر بعقاب المجرمين ... وقد يكون بالواسطة كأن يقلد السلطان انسانا عملا ويفوض له العزل والنصب. (شرح المجلة لمحمد خالد الاتاسي، المادة ۱۸۰۰ ج ۶ ص: ۵۰ مكتبة حقانيه، بشاور).

- أهم قواعده في تعيين الولاية وبيان واجباتهم: ومنها: أنه ألقى خطبة ذكر فيها مسؤوليات و واجبات امرأته وعماله على البلاد والامصار. (إزالة الخفا عن خلافة الخلفاء ج ۳ ص ۱۸۹ دارالقلم دمشق).

(۳۲) أصل الحكم وإدارة الشئون ان يكون للسلطان لأنه صاحب الإمامة الكبرى و جميع من يعمل للعموم يكون وكيلا عنه - لكن الوكالة قد تكون بلا واسطة كان يقول السلطان لزيد وكلتك بالحكم بين الناس، و لآخر بجباية الاموال و حفظها، و لآخر بحفظ الثغور، و لآخر بادارة الامور السياسية، و لآخر بعقاب المجرمين ... وقد يكون بالواسطة كأن يقلد السلطان انسانا عملا ويفوض له العزل والنصب. (شرح المجلة لمحمد خالد الاتاسي، المادة ۱۸۰۰ ج ۶ ص: ۵۰ مكتبة حقانيه، بشاور).

- أهم قواعده في تعيين الولاية وبيان واجباتهم: ومنها: أنه ألقى خطبة ذكر فيها مسؤوليات و واجبات امرأته وعماله على البلاد والامصار. (إزالة الخفا عن خلافة الخلفاء ج ۳ ص ۱۸۹ دارالقلم دمشق).

مطابق احكام اين قانون ترتيب و از طرف اداره مالي مركزي تأييد شود، مي تواند پول جديد درخواست نمايد.^(۳۳)

(۲) هرگاه اسناد مصرفي مطابق احكام اين قانون نباشد و يا در آن كاستي موجود باشد، به اداره مربوط، پول جديد پرداخت نمي گردد.^(۳۴)

اسناد مصرفي

ماده شانزدهم:

(۱) ادارات مكلف اند، اسناد مصرفي را بعد از ارزيابي دقيق به اداره مالي مركزي تسليم نمايند.^(۳۵)

(۲) اسناد اصلي مصرفي را اداره

دي قانون له حكمونو سره سم ترتيب او د مركزي مالي اداري له خوا تاييد شي، كولاى شي د نويو پيسو غوښتنه وكړي.^(۳۳)

(۲) كه مصرفيه سندونه د دي قانون د حكمونو مطابق نه وو او يا نيمگړتيا پكې موجوده وه، اړوندې ادارې ته نوې پيسې نه وركول كېږي.^(۳۴)

مصرفيه سندونه

شپاړسمه ماده:

(۱) ادارې مكلفې دي، مصرفيه سندونه له دقيقې ارزونې وروسته مركزي مالي ادارې ته وسپاري.^(۳۵)

(۲) د مصرفيې اصلي سندونه به

(۳۳) أن للإمام ولاية عامة، وله أن يتصرف في مصالح المسلمين. (حاشية ابن عابدين رد المحتار، ۴/۱۸۲).
-«وظاهر كلامهم هنا أن السياسة هي فعل شيء من الحاكم لمصلحة يراها، وإن لم يرد بذلك الفعل دليل جزئي.» (البحر الرائق مع منحة الخالق: ۱۱/۵).
(۳۴) المرجع السابق.

(۳۵) أصل الحكم وإدارة الشئون أن يكون للسلطان لأنه صاحب الإمامة الكبرى وجميع من يعمل للعموم يكون وكيلا عنه - لكن الوكالة قد تكون بلا واسطة كان يقول السلطان لزيد وكلتك بالحكم بين الناس، ولآخر بجباية الاموال وحفظها، ولآخر بحفظ الثغور، ولآخر بادارة الامور السياسية، ولآخر بعقاب المجرمين ... وقد يكون بالواسطة كأن يقلد السلطان انسانا عملا ويفوض له العزل والنصب. (شرح المجلة لمحمد خالد الاتاسي، المادة ۱۸۰۰ ج ۶ ص: ۵۰ مكتبة حقانيه، بشاور).

-أهم قواعده في تعيين الولاية وبيان واجباتهم: ومنها: أنه ألقى خطبة ذكر فيها مسؤوليات و واجبات امرأته وعماله على البلاد والامصار. (إزالة الخفا عن خلافة الخلفاء ج ۳ ص ۱۸۹ دارالقلم دمشق).

رسمي جريده

پوله پسي نمبر (۱۴۶۵)

(۱۴۰۴/۲/۲۵-۱۴۴۶/۱۱/۱۷)

مالي مركزي حفظ مي نمايد و نقل آن
از طرف اداره مربوط نگهداري
مي شود. (۳۶)

مصرف پول متفرقه

ماده هفدهم:

- (۱) پول های متفرقه صرف در مواردی مصرف می شود که پول مشخص نداشته باشد، مانند:
 - ۱- مصارف سفر؛
 - ۲- کارهای اداری؛
 - ۳- خریداری اجناس ضروری برای اداره؛
 - ۴- وسایل آشپزخانه؛
 - ۵- ترمیم وسایط (موتور، موتورسایکل)؛
 - ۶- مصارف تیل؛
 - ۷- مصارف تداوی مریضان. (۳۷)

مركزي مالي اداره ساتي، او نقل به
بي د اړوندې ادارې له خوا ساتل
كېږي. (۳۶)

د متفرقه پيسو لگښت

اولسمه ماده:

- (۱) متفرقه پيسې به يوازې په هغو مواردو کې مصرفېږي چې مشخصې پيسې ونه لري، لکه:
 - ۱- د سفر لگښتونه؛
 - ۲- اداري کارونه؛
 - ۳- د ادارې لپاره ضروري اجناس اخيستل؛
 - ۴- د آشپزخاني سامانونه؛
 - ۵- د وسایطو ترمیم (موتور، موتورسایکل)؛
 - ۶- د تېلو لگښتونه؛
 - ۷- د ناروغانو د درملنې مصارف. (۳۷)

(۳۶) أن للإمام ولاية عامة، وله أن يتصرف في مصالح المسلمين. (حاشية ابن عابدين رد المحتار، ۴/۱۸۲).
«وظاهر كلامهم هنا أن السياسة هي فعل شيء من الحاكم لمصلحة يراها، وإن لم يرد بذلك الفعل دليل جزئي.» (البحر الرائق مع منحة الخالق: ۱۱/۵).
(۳۷) أن للإمام ولاية عامة، وله أن يتصرف في مصالح المسلمين. (حاشية ابن عابدين رد المحتار، ۴/۱۸۲).

(۲) مسئول اداره، ششم حصه پول متفرقه را برای مساعدت به نیازمندان تخصیص دهد.^(۳۸)

مدیریت پول مدارس جهادی و

دارالایتامها

ماده هجدهم:

مسئولین مدارس جهادی و دارالایتامها مکلف اند، تمام پولهای دریافت شده را اگر از طریق چنده (اعانه) باشد یا از طریق کمک، به اداره مالی مرکزی تسلیم نمایند.^(۳۹)

(۲) د اداري مسئول دي د متفرقه پيسو شپږمه برخه د محتاجينو سره د مرستې لپاره ځانگړې کړي.^(۳۸)

د جهادي مدارسو او دارالایتامونو

د پيسو مدیریت

اتلسمه ماده:

د جهادي مدارسو او دارالایتامونو مسئولین مکلف دي، ټولې ترلاسه شوې پيسې، که د چندي له لارې وي يا د کومک له لارې، مرکزي مالي ادارې ته دي وسپاري.^(۳۹)

-«وظاهر کلامهم هنا أن السياسة هي فعل شيء من الحاكم لمصلحة يراها، وإن لم يرد بذلك الفعل دليل جزئي.» (البحر الرائق مع منحة الخالق: ۱۱/۵).

(۳۸) المرجع السابق.

(۳۹) أصل الحكم وإدارة الشؤون أن يكون للسلطان لأنه صاحب الإمامة الكبرى وجميع من يعمل للعموم يكون وكيلا عنه - لكن الوكالة قد تكون بلا واسطة كان يقول السلطان لزيد وكلتك بالحكم بين الناس، ولآخر بجباية الاموال وحفظها، ولآخر بحفظ الثغور، ولآخر بادارة الامور السياسية، ولآخر بعقاب المجرمين ... وقد يكون بالواسطة كأن يقلد السلطان انسانا عملا ويفوض له العزل والنصب. (شرح المجلة لمحمد خالد الاتاسي، المادة ۱۸۰۰ ج ۶ ص: ۵۰ مكتبة حقانيه، بشاور).

-أهم قواعده في تعيين الولاية وبيان واجباتهم: ومنها: أنه ألقى خطبة ذكر فيها مسؤوليات و واجبات امرأته وعماله على البلاد والامصار. (إزالة الخفا عن خلافة الخلفاء ج ۳ ص ۱۸۹ دارالقلم دمشق).

اعاشه برای مدارس جهادی و

دارالایتامها

ماده نهم:

(۱) به هر تعداد طالبانی که در آغاز سال در مدارس جهادی و دارالایتامها داخله داده شود، به همان اندازه اعاشه برای آنها منظور می گردد. (۴۰)

(۲) هرگاه در طول سال به طالبان دیگری داخله داده شود، برای آنها اعاشه اضافی منظور نمی گردد. (۴۱)

د جهادي مدارسو او دارالایتامونو

لپاره اعاشه

نولسمه ماده:

(۱) په جهادي مدارسو او دارالایتامونو کې چې د کال په سر کې څومره طالبانو ته داخله ورکړل شي، په هماغه اندازه به اعاشه ورته منظورېږي. (۴۰)

(۲) که د کال په اوږدو کې نورو طالبانو ته داخله ورکړل شي، د هغوی لپاره نوره اضافي اعاشه نه منظورېږي. (۴۱)

(۴۰) أن للإمام ولاية عامة، وله أن يتصرف في مصالح المسلمين. (حاشية ابن عابدين رد المحتار، ۴/۱۸۲).
-«وظاهر كلامهم هنا أن السياسة هي فعل شيء من الحاكم لمصلحة يراها، وإن لم يرد بذلك الفعل دليل جزئي.» (البحر الرائق مع منحة الخالق: ۱۱/۵).
(۴۱) المرجع السابق.

انفاذ او خپورول

شلمه ماده:

دغه قانون د توشېح لــه
نېټې څخه نافذ^(۴۲) او په رسمي
جريده کې دې خپور شي.^(۴۳)
نــور قــوانين چــې د
عاليقدر اميرالمؤمنين حفظه الله تعالى
لــه خــوا تاييد يا توشېح
شوي نه وي او يا له دې قانون

انفاذ و نشر

ماده بیستم:

اين قانون از تاريخ توشېح
نافذ^(۴۲) و در جريده رسمي
نشر گردد.^(۴۳) ساير قوانين
كه از طرف عاليقدر
اميرالمؤمنين حفظه الله تعالى
تأييد يا توشېح نشده باشد
و يا با اين قانون مغاير

(۴۲) وكذلك إن أمرهم بشيء لا يدرون أينفعون به أم لا ، فعلمهم أن يطيعوه ، لأن فرضية الطاعة ثابتة بنص مقطوع به وما تردد لهم من الرأي في أن ما أمر به منافع أو غير منافع به لا يصلح معارضا للنص المقطوع. (شرح السير الكبير ج ۱ ص: ۱۶۵ الناشر: الشركة الشرقية للإعلانات.)
- قال في المعراج لأن طاعة الإمام فيما ليس بمعصية واجبة اهـ. (رد المحتار على الدر المختار ج ۲ ص: ۱۷۲ الناشر: دار الفكر للطباعة والنشر. بيروت.)
- مطلب طاعة الإمام واجبة قوله (أمر السلطان إنما ينفذ) أي يتبع ولا تجوز مخالفته. (حاشية ابن عابدين - الفكر (ج ۵ ص ۴۲۲) الناشر: دار الفكر للطباعة والنشر.)
- اتفق الأئمة على: أن الإمام الكامل يجب طاعته في كل ما يأمربه ، مالم يكن معصية ، وعلى أن احكام الامام و نائبه ومن والاه نافذة. (الفقه على مذاهب الاربعة ، كتاب الحدود ج ۴ ص ۱۳۶۴) المكتبة الحقانية محله جنكي.
- وحينئذ تصبح القوانين والتكاليف التي تصدر عن الحاكم واجبة التنفيذ. (الفقه الاسلامي وادلتها ج ۸ ص ۳۱۲) الناشر: دار الفكر - سورّة - دمشق.
(۴۳) وأما الإعلان في الجرائد فلم تكن أوراق حوادث في عصر الفقهاء كما هو في زماننا فلا يوجد بحث في الكتب الفقهية بشأن الإعلان بهذه الوساطة. ولكن الإعلان في زماننا بواسطة الأوراق المذكورة أيضا جائز. ولكن بما أنه ليس كل الناس يقرءون الجرائد ويعرفون قراءتها وبما أنه لا توجد جرائد في كل محل فيجب الإعلان أيضا بواسطة المنادي في مجامع الناس كما قال الفقهاء... (درر الحكام شرح مجلة الأحكام ج ۲ ص ۲۴۹ الناشر: دار الجيل.)

(۴۴) أن من يعرض عليه القانون يأخذ منه أمرا باتباع قانون من قبله بأن يكتب أمره باتباعه. (تقريرات الرافعي ضميمه) رد المختار على در المختار حاشية ابن عابدين. ج: ۱۶. ص: ۵۰۸ مكتبة الطارق.

- قال في المعراج لأن طاعة الإمام فيما ليس بمعصية واجبة اه (حاشية رد المختار على الدر المختار ج ۲ ص ۱۷۲) دار الفكر للطباعة والنشر. بيروت.

- هل يبقى النهي بعد موت السلطان؟ لكن هل يبقى النهي بعد موت السلطان الذي نهى بحيث لا يحتاج من بعده إلى نهى جديد أفتى في الخيرية بأنه لا بد من تجديد النهي ولا يستمر النهي بعده وبأنه إذا اختلف الخصمان في أنه منهي أو غير منهي فالقول للقاضي ما لم يثبت المحكوم عليه النهي وأطال في ذلك وأطاب فراجع. وأما ما ذكره السيد الحموي أيضا من أنه قد علم من عاداتهم يعني سلاطين آل عثمان نصرهم الرحمن من أنه إذا تولى سلطان عرض عليه قانون من قبله وأخذ أمره باتباعه فلا يفيد هنا لأن معناه أن يلتزم قانون أسلافه بأن يأمر بما أمروا به وينهي عما نهوا عنه ولا يلزم منه أنه إذا ولي قاضيا ولم ينهه عن سماع هذه الدعوى أن يصير قاضيه منهيا بمجرد ذلك وإنما يلزم منه أنه إذا ولاه ينهيه صريحا ليكون عاملا بما التزمه من القانون كما اشتهر أنه حين يوليه الآن يأمره في منشوره بالحكم بأصح أقوال المذهب كعادة من قبله وتمام الكلام على ذلك في كتابنا تنقيح الحامدية فراجع. وأطلقنا الكلام عليه أيضا في كتابنا تنبيه الولاة والحكام. (رد المختار على الدر المختار ج ۵ ص ۴۲۰ الناشر: دار الفكر بيروت).

- أنهم صرحوا أن المباح في نفسه قد يصير حراما من حكم الأمير من جهة أن الله أمر بطاعتهم، فقال: {أطيعوا الله وأطيعوا الرسول وأولي الأمر منكم} فحينئذ لو رأى الأمير أن يمنع الناس عن أكل شيء لمصلحة بدت له، يجب عليهم أن لا يأكلوه، ويحرم عليهم. إلا أن تلك الحرمة تقتصر على مدة إمارته فقط، ولا يتجاوزها، فهي حرمة مؤقتة. ومن هذا الباب تحريم التمثال، فإنه قد نهى عنه بعض السلاطين، فاحفظه. (فيض الباري على صحيح البخاري ج ۲ ص ۴۰۸) الناشر: دار الكتب العلمية بيروت - لبنان.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العلمين والصلوة والسلام على سيد المرسلين وعلى آله
واصحابه اجمعين.

فرمان

د امارتي شرکتونو د چارو

عاليقدر اميرالمؤمنين

د تنظيم په هکله د عاليقدر

حفظه الله تعالى در مورد تنظيم

اميرالمؤمنين حفظه الله تعالى

امور شرکت های امارتی

فرمان

شماره: (۱۶)

گڼه: (۱۶)

تاریخ: ۱۴۴۶/۹/۵ هـ.ق

نېټه: ۱۴۴۶/۹/۵ هـ.ق

ماده اول:

لومړۍ ماده:

رياست عمومي شرکت های
امارتی به عنوان واحد غیروودجوي
به منظور تنظيم و مدیریت بهتر
امور شرکت های امارتی، فعالیت
می کند.

د امارتي شرکتونو عمومي رياست،
د غیر بودجوي واحد په توګه
د امارتي شرکتونو د چارو د ښه
تنظيم او مدیریت په موخه
فعالیت کوي.

ماده دوم:

دوهمه ماده:

(۱) ریاست عمومي شرکت های
امارتی، در بخش نظارت از
فعالیت های شرکت های امارتی،
دارای مسئولیت های ذیل می باشد:

(۱) د امارتي شرکتونو عمومي
رياست، د امارتي شرکتونو له
فعالیتونو څخه د څارنې په برخه کې
لاندې مسئولیتونه لري:

۱- حصول اطمینان از پیشرفت کارها و تطبیق طرح‌ها در شرکت‌های امارتی و شریک ساختن آن با هیئت نظار شرکت‌های امارتی.

۲- نظارت همه‌جانبه از امور شرکت‌های امارتی در هماهنگی با رئیس هیئت نظار شرکت‌های امارتی.

۳- ایجاد نظام ارزیابی و نظارت امور مالی و فعالیت‌های مربوط شرکت‌های امارتی.

(۲) ریاست عمومی شرکت‌های امارتی، در بخش امور مالی و تجارتي شرکت‌های امارتی، دارای مسئولیت‌های ذیل می‌باشد:

۱- فراهم کردن زمینه برای جلب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی در شرکت‌های امارتی.

۲- تعیین اهداف تولیدی و خدماتی سالانه برای شرکت‌های امارتی.

۳- تحلیل و ارزیابی طرح‌های مالی، تجارتي و انکشافی، گزارش‌های تحقق‌یافته و تشکیل

۱- په امارتي شرکتونو کې د کارونو له پرمختګ او د طرحو له تطبیق څخه ډاډ ترلاسه کول او د امارتي شرکتونو له نظار هیئت سره د هغو شریکول.

۲- د امارتي شرکتونو د نظار هیئت له رئیس سره په همغږۍ د امارتي شرکتونو له چارو څخه هر اړخیزه څارنه کول.

۳- د امارتي شرکتونو د مالي چارو او اړوندو فعالیتونو د ارزونې او څارنې نظام رامنځته کول.

(۲) د امارتي شرکتونو عمومي ریاست، د امارتي شرکتونو د مالي او سوداګریزو چارو په برخه کې لاندې مسئولیتونه لري:

۱- په امارتي شرکتونو کې د کورنۍ او بهرنۍ سرمایه‌ګذاری د جلب لپاره د زمینې برابرول.

۲- د امارتي شرکتونو لپاره د کلنیو تولیدي او خدماتي موخو ټاکل.

۳- په امارتي شرکتونو پورې اړوند د مالي، سوداګریزو او انکشافی طرحو، د متحققو راپورونو او تشکیل تحلیل

او ارزول.

۴- د امارتي شرکتونو د مالي راپورونو له کلنۍ پلټنې څخه ډاډ ترلاسه کول او عاليقدر اميرالمؤمنين حفظه الله تعالى ته يې راپور وړاندې کول.

(۳) د امارتي شرکتونو عمومي رياست، د امارتي شرکتونو د کارکوونکو د چارو په برخه کې، لاندې مسئولیتونه لري:

۱- د امارتي شرکت د اجرائیه هیئت د رئیس او غړيو ټاکل.

۲- د امارتي شرکت د مدیره هیئت د غړيو او د امارتي شرکت د نورو مسئولينو د اجراءاتو ارزول.

۳- د امارتي شرکتونو له بودجې څخه د امارتي شرکت د مدیره هیئت لپاره د حق الحضور او نورو امتیازاتو ټاکل او د امارتي شرکتونو نظار هیئت ته یې وړاندیز کول.

۴- د امارتي شرکتونو د مسئولينو او کارکوونکو د معاش په اړه چې له مالي پلوه د امارتي شرکتونو لپاره

مربوط به شرکت های امارتی.

۴- حصول اطمینان از تفتیش سالانه گزارش های مالی شرکت های امارتی و ارائه گزارش آن به عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالى.

(۳) ریاست عمومی شرکت های امارتی، در بخش امور کارکنان شرکت های امارتی، دارای مسئولیت های ذیل می باشد:

۱- تعیین رئیس و اعضای هیئت اجرائیه شرکت امارتی.

۲- ارزیابی اجراءات اعضای هیئت مدیره شرکت امارتی و سایر مسئولین شرکت امارتی.

۳- تعیین حق الحضور و سایر امتیازات برای هیئت مدیره شرکت امارتی از بودجه شرکت های امارتی و پیشنهاد آن به هیئت نظار شرکت های امارتی.

۴- تدوین طرز العمل در مورد معاش مسئولین و کارکنان شرکت های امارتی که از لحاظ

مالي برای شرکت‌های امارتی مناسب و متضمن جذب استعدادها باشد و بعد از تأیید هیئت نظار شرکت‌های امارتی، ارائه آن جهت منظوری به عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی.

۵- مطالبه گزارش‌های ربعوار، سالانه یا در صورت ضرورت فوق‌العاده، از هیئت مدیره و هیئت اجرائیه شرکت‌های امارتی.

ماده سوم:

(۱) بودجه سالانه ریاست عمومی شرکت‌های امارتی از وجه مصرفی حساب مرکزی عواید تمام شرکت‌های امارتی مندرج فقره (۱) ماده چهارم این فرمان، تمویل می‌شود.

(۲) بودجه سالانه ریاست عمومی شرکت‌های امارتی از مصارف تشکیل شده است و از طرف هیئت نظار شرکت‌های امارتی تأیید می‌شود.

مناسب او د استعدادونو د جذب متضمن وي، د طرزالعمل تدوین او د امارتي شرکتونو د نظار هیئت له تایید څخه وروسته یې د منظوری-لپاره عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی ته وړاندې کول.

۵- د امارتي شرکت له مدیره هیئت او اجرائیه هیئت څخه د ربعوار، کلني یا د اړتیا په صورت کې د فوق‌العاده راپورونو غوښتل.

درېمه ماده:

(۱) د امارتي شرکتونو عمومي ریاست کلنۍ بودجه، د دې فرمان د څلورمې مادې په (۱) فقره کې درج شوي د ټولو امارتي شرکتونو د عوایدو مرکزي حساب له مصرفي وجهې څخه تمویلېږي.

(۲) د امارتي شرکتونو عمومي ریاست کلنۍ بودجه، له لګښتونو څخه جوړه ده او د امارتي شرکتونو د نظار هیئت له خوا تاییدېږي.

خلورمه ماده:

(۱) د امارتي شرکتونو عمومي رياست، د اړوندو داخلي لگښتونو، د پرمختيايي طرحو د اجراء او سرمايه گذاري په منظور، د امارتي شرکتونو د عوايدو مرکزي حساب رامنځته کوي، مرکزي حساب له مصرفي او انکشافی وجهي څخه جوړ دی.

(۲) مصرفي وجه، هغه پيسې دي چې د امارتي شرکتونو عمومي رياست مصارف له هغه څخه اجراء کېږي.

(۳) مصرفي وجه د امارتي شرکتونو له حق الخدمت څخه اجراء کېږي.

(۴) د دې مادې په (۳) فقره کې ذکر شوی حق الخدمت؛ له هغو پيسو څخه عبارت دی چې کال په کال د امارتي شرکتونو د تېر کال د عوايدو د سرجمع له دوه سلنې (۲٪) څخه په مرکزي حساب کې جمع کېږي.

(۵) انکشافی وجه، هغه پيسې دي

ماده چهارم:

(۱) رياست عمومي شرکت های امارتي به منظور مصارف داخلي مربوط، اجرای طرح های انکشافی و سرمايه گذاري، حساب مرکزی عوايد شرکت های امارتي را ایجاد می کند، حساب مرکزی از وجه مصرفی و انکشافی تشکیل شده است.

(۲) وجه مصرفی، پولی است که مصارف رياست عمومي شرکت های امارتي از آن اجراء می شود.

(۳) وجه مصرفی از حق الخدمت شرکت های امارتي اجراء می شود.

(۴) حق الخدمت مندرج فقره (۳) این ماده، عبارت از پولی است که سالانه از دو فیصد (۲٪) سرجمع عوايد سال قبل شرکت های امارتي در حساب مرکزی جمع می شود.

(۵) وجه انکشافی، پولی است که

جهت تطبيق و تمويل طرح‌های
انكشافی و سرمایه‌گذاری ریاست
عمومی شرکت‌های امارتی در
شرکت‌های امارتی، استفاده می‌شود.

(۶) وجه انكشافی از منابع ذیل تمويل
می‌شود:

۱- سالانه از شصت فیصد (۶۰٪)
مفاد خالص سهم سال قبل
شرکت‌های امارتی.

۲- از پول مازاد وجه
مصرفی مندرج فقره (۷)
این ماده.

۳- از مفاد به دست‌آمده از
سرمایه‌گذاری‌هایی که از وجه
انكشافی حاصل می‌شود.

(۷) هرگاه پول باقی
مانده سال‌های قبل در وجه
مصرفی از یک صد میلیون
(۱۰۰،۰۰۰،۰۰۰) افغانی بیشتر
شود، پول مازاد به وجه انكشافی
حساب مرکزی عواید شرکت‌های
امارتی انتقال می‌یابد.

(۸) ریاست عمومی شرکت‌های

چې په امارتي شرکتونو کې د امارتي
شرکتونو عمومي ریاست د پرمختیايي
طرحو او سرمایه‌گذاری د تطبيق او
تمويل لپاره کارول کېږي.

(۶) انكشافی وجه له لاندې سرچینو
خنځه تمويلېږي:

۱- هرکال د امارتي شرکتونو د تېر
کال د سهم د خالصې ګټې له شپيته
سلنې (۶۰٪) خنځه.

۲- د دې مادې په (۷) فقرې کې د
درج شوې مصرفي وجهې له اضافي
پيسو خنځه.

۳- د هغو سرمایه‌ګذاريو له ترلاسه
شوې ګټې خنځه چې له انكشافی
وجهې خنځه ترلاسه کېږي.

(۷) که د تېرو کلونو پاتې شوې
پيسې، په مصرفي وجه کې له سل
میلیونه (۱۰۰،۰۰۰،۰۰۰) افغانیو
خنځه زیاتې شي، اضافي پيسې
د امارتي شرکتونو د عوایدو
مرکزي حساب انكشافی وجهې ته
لېږدول کېږي.

(۸) د امارتي شرکتونو عمومي

رسمي جريده

پوله پسي نمبر (۱۴۶۵)

(۱۴۰۴/۲/۲۵-۱۴۴۶/۱۱/۱۷)

امارتی مکلف است، به منظور دریافت پول در وجه مصرفی و انکشافی و اجرای مصارف بودجوی، حساب‌های بانکی جداگانه در بانک‌های داخلی افتتاح کند.

(۹) حساب مرکزی عواید شرکت‌های امارتی، هر سال از طرف مفتش مالی تفتیش می‌شود.

ماده پنجم:

(۱) هیئت نظار شرکت‌های امارتی، از رئیس و چهار عضو دیگر تشکیل شده است.

(۲) رئیس و اعضای هیئت نظار شرکت‌های امارتی از طرف عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی تعیین می‌گردند.

(۳) جلسه عادی هیئت نظار شرکت‌های امارتی، به ریاست رئیس عمومی شرکت‌های امارتی حداقل ماه یکبار برگزار می‌شود.

(۴) جلسات فوق‌العاده هیئت نظار شرکت‌های امارتی، در صورت

ریاست مکلف دی، به مصرفی او انکشافی وجه کی د پیسو د ترلاسه کولو او د بودجوي لگښتونو د اجراء په منظور، په داخلي بانکونو کې جلا جلا بانکي حسابونه پرانیزي.

(۹) د امارتي شرکتونو د عوایدو مرکزي حساب هرکال د مالي پلټونکي له خوا پلټل کېږي.

پنځمه ماده:

(۱) د امارتي شرکتونو نظار هیئت، له رئیس او نورو څلورو غړیو څخه جوړ دی.

(۲) د امارتي شرکتونو د نظار هیئت رئیس او غړي یې د عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی له لوري ټاکل کېږي.

(۳) د امارتي شرکتونو د نظار هیئت عادي غونډه، د امارتي شرکتونو د لوی ریاست د رئیس په مشرۍ لږ تر لږه په میاشت کې یو ځل جوړېږي.

(۴) د امارتي شرکتونو د نظار هیئت فوق‌العاده غونډې د اړتیا په صورت

کي جوړېدای شي.

(۵) د امارتي شرکتونو د نظار هیئت په غونډو کې پرېکړې د دلیل د قوت پر اساس کېږي، د اختلاف په صورت کې، د هغه د رئیس اتباع ضروري ده.

شپږمه ماده:

(۱) د امارتي شرکتونو نظار هیئت مکلف دی، د امارتي شرکتونو د چارو د ښه تنظیم او د موخو د تحقق لپاره لازم اجراءات ترسره کړي.

(۲) د امارتي شرکتونو نظار هیئت مکلف دی، په امارتي شرکتونو کې د عالیقدر امیر المؤمنین حفظه الله تعالی له لوري د منظور شویو اړوندو قوانینو له تطبیق څخه ډاډ ترلاسه کړي.

(۳) د امارتي شرکتونو نظار هیئت مکلف دی، د امارتي شرکتونو د عمومي ریاست یا مدیره هیئت له لوري وړاندې شوي طرز العملونه او تګلارې د تایید په صورت کې،

ضرورت برقرار شوه می تواند.

(۵) فیصله‌ها در جلسات هیئت نظار شرکت‌های امارتی براساس قوت دلیل صورت می‌گیرد، در صورت اختلاف، اتباع رئیس آن ضروری می‌باشد.

ماده ششم:

(۱) هیئت نظار شرکت‌های امارتی مکلف است، جهت تنظیم بهتر امور و تحقق اهداف شرکت‌های امارتی، اجراءات لازم را انجام دهد.

(۲) هیئت نظار شرکت‌های امارتی مکلف است، از تطبیق قوانین مربوط منظور شده از طرف عالیقدر امیر المؤمنین حفظه الله تعالی شرکت‌های امارتی، اطمینان حاصل کند.

(۳) هیئت نظار شرکت‌های امارتی مکلف است، طرز العمل‌ها و خط‌مشی‌های ارائه شده از طرف ریاست عمومی شرکت‌های امارتی یا هیئت مدیره را در صورت

تأييد، جهت منظوری به عالیقدر
امیر المؤمنین حفظه الله تعالی
ارائه نماید.

(۴) هیئت نظار شرکت های امارتی،
در بخش امور کارکنان شرکت های
امارتی دارای مسئولیت های ذیل
می باشد:

۱- نظارت از اجراءات
اعضای هیئت مدیریت
و مسئولین.

۲- تأیید تشکیل شرکت های
امارتی.

۳- تأیید معاش و امتیازات مسئولین
و کارکنان از بودجه شرکت های
امارتی.

۴- تأیید خط مشی های پیشنهاد شده
ریاست عمومی شرکت های امارتی در
مورد معاش مسئولین و کارکنان،
که از نظر مالی برای شرکت
امارتی مناسب و متضمن جذب
استعدادها باشد.

(۵) هیئت نظار، در بخش مالی و
تجارتی شرکت های امارتی، دارای

د منظوری لپاره عالیقدر
امیر المؤمنین حفظه الله تعالی ته
وړاندې کړي.

(۴) د امارتي شرکتونو نظار هیئت،
د امارتي شرکتونو د کارکوونکو
د چارو په برخه کې لاندې
مسئولیتونه لري:

۱- د مدیریت هیئت د غړیو
او مسئولینو له اجراءاتو څخه
څارنه کول.

۲- د امارتي شرکتونو د تشکیل
تاییدول.

۳- د امارتي شرکتونو له بودجې
څخه د مسئولینو او کارکوونکو د
معاش او امتیازاتو تاییدول.

۴- د مسئولینو او کارکوونکو د
معاش په اړه د امارتي شرکتونو
عمومي ریاست د وړاندیز شویو
تگلارو تاییدول چې له مالي پلوه د
امارتی شرکت لپاره مناسب او د
استعدادونو د جذب متضمن وي.

(۵) د نظار هیئت، د امارتي شرکتونو
په مالي او سوداگریزه برخه کې،

لاندې مسئوليتونه لري:

۱- د مديره هيئت له خوا د تاييد شوې كلنۍ مالي طرحې، ربعوار او كلني مالي راپور او د سوداگريزې طرحې منظورول چې د عمومي رياست له خوا تحليل او ارزول شوي وي.

۲- د امارتي شركتونو د مالي چارو او د مالي صورت حساب د پلټل شويو سوابقو غوښتل چې د امارتي شركتونو د داخلي پلټونكو يا د مالي پلټونكو په واسطه پلټل شوي وي.

اوومه ماده:

امارتي شركت، د امارتي شركتونو عمومي رياست په وړانديز، د نظار هيئت په تاييد او د عاليقدر اميرالمؤمنين حفظه الله تعالى په منظوري سره تاسيسېږي.

اتمه ماده:

د مالي وزارت په امارتي شركتونو كې امارتي سهم دار دی.

مسئوليت‌های ذیل می‌باشد:

۱- منظور کردن طرح مالی سالانه، گزارش مالی ربعوار و سالانه و طرح تجارتي تأييد شده از طرف هيئت مديره، كه از سوی رياست عمومي تحليل و ارزيابي شده باشد.

۲- مطالبه سوابق تفتيش شده امور مالی و صورت حساب مالی شركت‌های امارتي كه توسط مفتشين داخلي شركت‌های امارتي يا مفتشين مالی، تفتيش شده باشد.

ماده هفتم:

شركت امارتي، با پيشنهاد رياست عمومي شركت‌های امارتي، تأييد هيئت نظار و منظوري عاليقدر اميرالمؤمنين حفظه الله تعالى، تأسيس می‌شود.

ماده هشتم:

وزارت ماليه در شركت‌های امارتي سهم‌دار امارتي می‌باشد.

نهمه ماده:

(۱) د امارتي شرکتونو ادغام، انقسام او انحلال، د امارتي شرکتونو عمومي رياست په وړاندیز، د امارتي شرکتونو نظار هیئت په موافقه او د عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالى په منظوری سره صورت مومي.

(۲) د امارتي شرکتونو د تصفیې هیئت، د منحل شوي امارتي شرکت د تصفیې لپاره د امارتي شرکتونو عمومي رياست له خوا ټاکل کېږي.

لسمه ماده:

(۱) مدیره هیئت کولای شي، د اړوندو خاصو وظیفو د ښه اجراء یا پلټنې په منظور، په موقته توګه یو یا له یوه څخه زیات هیئتونه رامنځته کړي، هر هیئت لږ تر لږه دوه غړي لري چې د هغوی د کار موده، د مدیره هیئت په واسطه ټاکل کېږي.

(۲) هغه شخص د پلټنې په هیئت کې ټاکل کېږي چې له امارتي شرکت سره د ګټو تضاد ونه لري.

ماده نهم:

(۱) ادغام، انقسام و انحلال شرکت های امارتی با پیشنهاد ریاست عمومی شرکت های امارتی، موافقه هیئت نظار شرکت های امارتی و منظوری عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالى صورت می گیرد.

(۲) هیئت تصفیة شرکت های امارتی جهت تصفیة شرکت امارتی منحل شده، از طرف ریاست عمومی شرکت های امارتی، تعیین می شود.

ماده دهم:

(۱) هیئت مدیره می تواند، به منظور اجراء یا تفتیش بهتر وظایف خاص مربوط، طور مؤقت یک یا بیشتر از یک هیئت را ایجاد نماید، هر هیئت حداقل دارای دو عضو می باشد که مدت کار آنها، توسط هیئت مدیره تعیین می شود.

(۲) شخصی در هیئت تفتیش تعیین می شود که با شرکت امارتی تضاد منافع نداشته باشد.

رسمي جريده

پړله پسې نمبر (۱۴۶۵)

(۱۴۰۴/۲/۲۵-۱۴۴۶/۱۱/۱۷)

يوولسمه ماده:

د اجرائيه هيئت رئيس، د امارتي شرکت د اجرايي رئيس په توگه فعاليت کوي او لاندې مسئوليتونه لري:

- ۱- د امارتي شرکت د اجرايي چارو رهبري او تنظيمول.
- ۲- د امارتي شرکت د بودجوي ژمنو اجراء کول او له شته سرچينو او پانگې څخه اغېزمنه استفاده کول.
- ۳- د امارتي شرکت د مالي نظم تايمينول او د تايد شويو کاري طرحو تطبيقول.

دولسمه ماده:

- (۱) د امارتي شرکتونو کلني مالي صورت حسابونه، هر کال د مالي مفتشينو په واسطه تفتيش کېږي.
- (۲) تفتيش شوي مالي صورت حسابونه او د هغو راپور، د مديره هيئت له خوا تايد او د مالي کال له پای ته رسېدو وروسته د نوي (۹۰) ورځو په ترڅ کې د امارتي شرکتونو

ماده يازدهم:

رئيس هيئت اجرائيه، به حيث رئيس اجرايي شرکت امارتي فعاليت مي کړي و داراي مسئوليت هاي ذيل مي باشد:

- ۱- رهبري و تنظيم امور اجرايي شرکت امارتي.
- ۲- اجراي تعهدات بودجوي شرکت امارتي و استفاده مؤثر از منابع و سرمايه موجود.
- ۳- تايمين نظم مالي شرکت امارتي و تطبيق طرح هاي کاري تايد شده.

ماده دوازدهم:

- (۱) صورت حساب هاي مالي سالانه شرکت هاي امارتي، هر سال توسط مفتشين مالي، تفتيش مي شود.
- (۲) صورت حساب هاي مالي تفتيش شده و گزارش آن، از طرف هيئت مديره تايد و بعد از ختم سال مالي، در خلال نود (۹۰) روز به رياست عمومي

شرکت‌های امارتی و سهام‌داران ارائه می‌شود.

ماده سیزدهم:

معاش کارکنان شرکت‌های امارتی متناسب با بازار کار، با نظر داشت تأثیرات فعالیت، وضعیت مالی و اندازه مشارکت شرکت امارتی در اقتصاد عمومی و براساس سطح اهلیت و مهارت کارکنان شرکت، تعیین می‌شود.

ماده چهاردهم:

شرکت‌های امارتی در صورت ضرورت می‌توانند، به منظور معلوم نمودن ارزش حقیقی اموال منقول و غیرمنقول خویش، ارزش‌گذاری نمایند.

ماده پانزدهم:

وزارت صنعت و تجارت مکلف است، بدون اخذ تضمین به شرکت‌های امارتی به عنوان شرکت امارتی، جواز تجارتی توزیع کند.

عمومی ریاست او ونیده‌والو ته وړاندې کېږي.

دیارلسمه ماده:

د امارتي شرکتونو د کارکوونکو معاش، د کار له بازار سره متناسب، د فعالیت د اغېزو، مالي وضعیت او په عمومي اقتصاد کې د امارتي شرکت د مشارکت د اندازې په پام کې نیولو او د شرکت د کارکوونکو د اهلیت او مهارت د کچې پر اساس، ټاکل کېږي.

خوارلسمه ماده:

امارتي شرکتونه د اړتیا په صورت کې کولای شي، د خپلو منقولو او غیرمنقولو مالونو د رېښتیني ارزښت د معلومولو په منظور، ارزښت ټاکنه وکړي.

پنځلسمه ماده:

د صنعت او سوداګرۍ وزارت مکلف دی، امارتي شرکتونو ته له تضمین اخیستلو پرته د امارتي شرکت په عنوان سوداګریز جواز ووبشي.

رسمي جريده

پوله پسي نمبر (۱۴۶۵)

(۱۴۰۴/۲/۲۵-۱۴۴۶/۱۱/۱۷)

شپاړسمه ماده:

دغه فرمان د توشیح له نېټې څخه نافذ او په رسمي جريده کې دې خپور شي او نور اړوند حکمونه چې له دې فرمان سره مغایر وي، ملغی دي.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته!

امیرالمؤمنین شیخ القرآن والحديث

مولوي هبة الله اخندزاده

ماده شانزدهم:

این فرمان از تاریخ توشیح نافذ و در جريده رسمی نشر گردد و سایر احکام مربوطی که با این فرمان مغایر باشد، ملغی است.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته!

امیرالمؤمنین شیخ القرآن والحديث

مولوی هبة الله اخندزاده

کلنی ګډون

په مرکز او ولایتونو کې: (۱۵۰۰) افغانی

د امارت مامورینو لپاره: (۲۵) سلنه تخفیف

د تصدیق په وړاندې کولو سره د زده کوونکو او محصلینو لپاره، نیمه بیه

په مرکز او ولایتونو کې د کتاب پلورنځیو لپاره د رسمي جریدې پلورنه له

ټاکلې بېې شخه، (۱۰) سلنه تخفیف

له هېواده بهر: (۲۰۰) امریکایي ډالر

اشتراک سالانه

در مرکز و ولایات: (۱۵۰۰) افغانی

برای مامورین امارت: با (۲۵) فیصد تخفیف

برای متعلمین و محصلین با ارائه تصدیق، نصف قیمت

فروش جریده رسمی برای کتاب فروشی ها در مرکز و ولایات

با (۱۰) فیصد تخفیف از قیمت روی جلد

خارج از کشور: (۲۰۰) ډالر امریکایی

**ISLAMIC EMIRATE
OF AFGHANISTAN
MINISTRY OF JUSTICE**

**OFFICIAL
GAZETTE**

- **The Law on Financial Accounting**
- **The Decree on the Regulation of
Emirati Corporations' Affairs**

**Date: 15th MAY.2025
ISSUE NO:(1465)**